

AS Nationen/Tun Media AS
Schweigaards gate 34 E
PB 9390 Grønland
0135 OSLO

Til

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse:

Utkast til forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier

Kort om Nationen og Tun Media

Nationen er en uavhengig dagsavis, som ifølge formålsparagrafen skal «ivareta bygdefolkets og distriktenes økonomiske, sosiale og kulturelle interesser.» Nationen har dekning i over 400 av landets kommuner, og er en såkalt «riksspredd meningsbærende avis». Avisen utgir sitt innhold på papir, nett, mobil og nettbrett. AS Nationen eies av Tun Media, et mediekonsern som også utgir fagblader, magasiner og lokalavis. Tun Medias hovedeiere er de største aktørene innenfor landbrukssamvirket.

Generelt om forslaget

Nationen/Tun Media støtter departementets forslag om at innretningen på produksjonstilskuddet for dagsaviser endres, slik at ordningen blir plattformnøytral. Vi mener det er en riktig og nødvendig endring, i tråd med de raske og dyptgripende endringer som skjer i mediemarkedet. Dagens støtteordning virker hemmende på produktutvikling og innovasjon, fordi støtten utelukkende er knyttet opp mot papirmediet. At støttemottakerne også skal få tilskudd når deres innhold publiseres på digitale plattformer, er en nødvendig endring for at publikasjoner som mottar produksjonsstøtte skal kunne utvikle seg og overleve i et nytt og endret medielandskap. Innholdet, og ikke en bestemt distribusjonsform, må være gjenstand for støtteberettigelse.

I all hovedsak er Tun Media/Nationen enig i Kulturdepartementets endringsforslag. Vi vil derfor bare kommentere de punktene der vi har et avvikende syn, eller punkter vi mener er særlig viktige.

Kvalifikasjons- og fordelingskriterier

Nasjonen/Tun Media støtter at det ikke lenger skal stilles krav til at støttemottakerne må utgi papiravis, slik at utgivelser på digitale plattformer også skal kvalifisere for støtte. Videre støttes at alle relevante publiseringsplattformer trekkes inn i beregning av opplag og utgivelser, ikke bare publisering på papir.

Et viktig element ved dagens produksjonstilskuddsordning er at den bidrar til å opprettholde aviser som er viktige for meningsmangfoldet, men som har et forholdsvis lite og spredt marked, og dermed en utfordrende økonomi. Vi mener en modernisert støtte fortsatt må sikre at det blir mulig å utgi nisjepublikasjoner som har en vesentlig plass og betydning i det norske medielandskapet og i den offentlige debatten. Utfordringen for slike publikasjoner er blant annet at de ikke har noe geografisk konsentrert annonsemarked, og dermed ikke klarer å skaffe nok inntekter til å finansiere det tilbudet lesermarkedet etterspør (for å illustrere problemstillingen kan nevnes at for Nationen utgjør annonseinntektene bare vel 10 % av omsetningen). Markedet i seg selv klarer altså ikke å finansiere driften. Men nisjeavisene har ofte et annet innhold enn det man finner i øvrige medier, og dermed kommer også andre grupperinger, interesser og stemmer til orde i debatten. Totalt sett gir nisjeavisene viktige bidrag til å opprettholde det norske mediemangfoldet og en differensiert samfunnsdebatt. Det er viktig å understreke at det går an å være nisjepublikasjoner uten å bli for smale. Som eksempel kan nevnes at Nationen de siste årene har vært blant de ti mest siterte avisene i Norge. Det viser at våre nyheter har interesse utover vår egen abonnementskrets.

Ut fra disse synspunktene, mener vi at den foreslåtte formuleringen i § 4 - "Tilskudd gis heller ikke til medium som i all hovedsak inneholder stoff om ett eller noen få samfunnsområder, eller som i hovedsak inneholder stoff vinklet ut fra en spesiell faglig, politisk, ideologisk, religiøs eller etnisk bakgrunn» – må endres. Formuleringen kan ramme nyhetsmedier som dagens nisjeaviser, selv om det kanskje ikke er ment slik. Her bør formuleringen endres, slik at grensedragningen mot publikasjoner man ikke ønsker at skal omfattes av støtteordningen fordi de er for snevre, blir tydeligere. Vi synes vilkåret slik det er formulert i dagens forskrift – «...inneholder nyhets- og aktualitetsstoff av dagspressekarakter som gjør at avisen klart skiller seg fra andre type publikasjoner», gir gode føringer. Med små moderniseringsgrep kan en slik formulering beholdes.

Krav om redaktør og betaling for å få støtte er vilkår vi støtter.

Departementet foreslår at (etter en opptrapping) ti prosent av tilskuddet skal fordeles på bakgrunn av antall unike brukere tilknyttet elektroniske medieprodukter uten brukerbetaling. I utgangspunktet synes tanken god (å premiere publikasjoner som gjennom ikke-betalte tilleggstilbud når ut til flere med sitt innhold). Samtidig vet vi at andre tiltak enn god journalistikk kan bidra til stor trafikk på for eksempel nett. Det synes vanskelig å se konsekvensene av forslaget om tilskudd for ikke-betalt lesning, og ordningen bør derfor evalueres før opptrappingen fra fem til ti prosent.

Avvikling av ekstra avsetning til «riksspredte meningsbærende aviser»

Departementet foreslår å avvikle den ekstra avsetningen til «riksspredte meningsbærende aviser», og at de avisene som har vært i denne gruppen, skal motta tilskudd som ordinære nummer to-aviser.

Vi viser til argumentasjon over vedrørende betydningen av aviser i denne kategorien i forhold til mediemangfoldet. I den forbindelse mener vi det er viktig at endringen i kategoriseringen ikke medfører reduksjon i støtten til aviser som i dag er i gruppen riksspredte, meningsbærende aviser.

Tidspunkt for tildelingsbrev

I dag får støttemottakerne melding om størrelsen på støtten svært sent på året. Dette skaper stor usikkerhet rundt publikasjonenes økonomiske situasjon. Tidspunktet for melding om tildeling bør derfor forsøkes fremskyndet. Dersom det ikke er mulig, bør det utarbeides en prognose for tildeling tidligere på året. Dette vil bidra til å skape større forutsigbarhet og trygghet i forhold til de økonomiske rammevilkårene.

Overgangsordning

Ut fra beregningene som følger Kulturdepartementets utkast til forskriftsendringer, vil endringene innebære forholdsvis store endringer i støttenivå, særlig for Nationen. Vi kjenner ikke alle detaljene bak utregningene, men finner grunn til å understreke alvoret dersom støttenivået endres med flere millioner kroner fra ett år til et annet. Nationen har, etter mange år med store underskudd, fra 2010 gått i pluss. Likevel er økonomien svært sårbar, og vi vil ikke tåle en så stor og brå reduksjon i støtten som simuleringene indikerer. Vi støtter fullt ut målet og hovedgrepene i endringene som foreslås, men mener det er av avgjørende betydning at endringene ikke skjer på en slik måte at det setter noen av dagens støttemottakere i økonomisk fare. En overgangsordning som gjør publikasjonene som mottar produksjonsstøtte i stand til å omstille seg i tråd med endringer i ordningen, må derfor være en selvfølge.

Tidsperspektiv

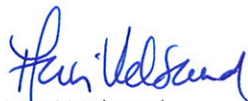
Utviklingen går fort, og hvert år går avisenes papiroplag (for de aller fleste publikasjoner) ned, mens oppslutningen om digitale medier øker. Slik er det også for Nationen. Endringene skjer i et stadig raskere tempo. Dersom vi skal få med flest mulig av våre abonnenter over på digitale plattformer, er det vesentlig at endringer i støtteordninger skjer raskest mulig. For hvert år som går blir det færre papirabonnenter å transformere, og derfor må en modernisert støtteordning komme raskt.

Moms

Til slutt finner vi det viktig å påpeke at en omlegging av produksjonstilskuddet alene ikke vil løse de store utfordringene mediebransjen står overfor i forbindelse med overgangen fra en analog til en digital medieverden. Produksjonstilskuddet er et sentralt element, som det er svært viktig å få tilrettelagt for en plattformnøytral produksjon. Men minst like viktig er det å finne gode løsninger på momsspørsmålet. Full moms på digitalt redaksjonelt innhold er ikke til å leve med.

Oslo, 25. mai 2012

For AS Nationen/Tun Media AS

Mari Velsand
Sjefredaktør/adm.dir.

For redaksjonsklubben i Nationen

Hilde Lysengen Havro
Leder